



## Fundacja im. Stefana Kuryłowicza

ul. Berezyńska 25, 03-908 Warszawa

tel. +48 22 616 37 98

e-mail: [biuro@fundacja-sk.pl](mailto:biuro@fundacja-sk.pl)

[www.fundacja-sk.pl](http://www.fundacja-sk.pl)

Warszawa, dn. 4 kwietnia 2022 r.

### KOMUNIKAT JURY STYPENDIUM PRAKTYKA 2021/22

Jury, w powiększonym o prowadzących „Warsztaty z Mentorem” składzie jurorskim, oceniło zgłoszone projekty według poniższych kryteriów:

1. jakość i oryginalność projektu (20%)
2. umiejętność identyfikacji problemu (25%)
3. odpowiedź na postawiony problem (30%)
4. funkcja miastotwórcza / społeczna (15%)
5. wykonalność / potencjał znalezienia partnerów / sponsorów (10%)

Do II etapu Stypendium Praktyka 2021/22 Jury wybrało aż **pięć prac**:

#### 1. **Kamil Kajdas, Marek Grąbczewski – „STOCZNIA GDAŃSKA DZIAŁA”**

Praca w spójny sposób odwołuje się do najważniejszych elementów tożsamości Stoczni: „dorobku myśli technicznej” oraz pośrednio „Solidarności”. Autorzy docenili także i postanowili zachować kluczowe elementy unikalnego krajobrazu przemysłowego, jego proporcje, przestrzenne realizacje oraz charakterystyczne materiały.

Sposób kształtowania urbanistyki i architektury jest zainspirowany procesem zaawansowanej myśli inżynierskiej, jakim była budowa statków. Daje to szansę na rozwinięcie ambitnych idei, takich jak: przestrzeń adaptowalna w czasie, modułowa, uprzemysłowiona, odpowiedzialna wobec środowiska, demonstrująca nowe, innowacyjne rozwiązania w krajobrazie miasta.

Historia Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” jest naturalnym kontekstem analizowanego miejsca. Czy architektura może wyrazić wartości reprezentowane przez ten ruch? Czy może być odpowiedzialna? Czy może tworzyć ramy dla społeczeństwa demokratycznego? Gdzie powinny być ulokowane ambicje architektury? Zachęcamy autorów pracy „Stocznia Gdańska Działa” do dalszego poszukiwania odpowiedzi na te pytania.

#### 2. **Paweł Bussold – „WEJŚCIE”**

Praca w ciekawy i pragmatyczny sposób odwołuje się do publicznego i związanego z wodą dziedzictwa Stoczni. Ideowa żywotność „Solidarności” znajduje w niej swoją kontynuację w witalności społecznej – rzeczywistym powiązaniu analizowanego obszaru z miastem, między innymi poprzez umożliwienie mieszkańcom i odwiedzającym korzystania z uroków

bliskości wody. Pragmatyczne podejście wiąże się w pracy z funkcjonalnym mix-use’em, etapowaniem inwestycji, a także zastąpieniem innowacyjności ciężkiego przemysłu - gospodarką spotkań i tworzeniem warunków dla miasta dobrego dla życia. Co ważne, Autor propozycji w pogłębiony sposób zajmuje się także przestrzeniami publicznymi, stanowiącymi wręcz podstawę założenia – interesuje go ich forma, co przejawia się w dobrze pomyślanych i związanych z miejscem atraktorach publicznych, ale myśli o nich także jako o sieci, planując powiązania transportowe (zrównoważona mobilność) z innymi częściami Gdańska i Trójmiasta. Dzięki temu, projektowana przestrzeń ma szansę stać się centralną w odniesieniu do różnych skal – sąsiedzkiej, dzielnicowej, a także ogólnomiejskiej i metropolitarnej (por. planowany basen olimpijski w traserni). Na osobne wyróżnienie zasługuje uczynienie istotnym elementem programu funkcjonalnego basenów i - szerzej - podporządkowanie kształtowania przestrzeni bliskości wody. W dążeniu tym Autor odwołuje się, po pierwsze do ważnego dziedzictwa okresu PRL, w którym przypadają też okres świetności Stoczni - tradycji egalitarnej infrastruktury rekreacyjnej na powietrzu, po drugie, do współczesnych wzorców budownictwa portowego oraz tworzenia nieopodal infrastruktury usług społecznych. Na posiedzeniu Jury dyskusje wzbudziła rzeczywista możliwość doprowadzenia znajdującej się w pobliżu wody do stanu, który umożliwi kąpiele, ale ostatecznie uznano ten wymiar pracy za kolejny, który zasługuje na uznanie - rozbudzenie dyskusji o koniecznej regeneracji przyrodniczej tego obszaru miasta.

### **3. Cezary Adamowicz – „STOCZNIA- SYSTEM”**

Koncepcja przekształceń stoczni w głęboki sposób czerpie z jej dziedzictwa rozumianego jako tworzenie statków. Odniesienie się do tak rozumianej tożsamości jest w pracy przeprowadzone wielowątkowo: na poziomie funkcji – poprzez propozycję utrzymania w miejscach pochylni i budynku treserni produkcji, znaku – poprzez propozycję rozwiązań formalnych pozwalających dostrzec analogie pomiędzy dawnymi i obecnymi technologiami, społecznym – poprzez dostrzeżenie dużej grupy ludzi którzy tworzyli i będą tworzyć obiekty na terenie stoczni. Za ważną należy uznać propozycję przeplatania się przestrzeni publicznych i produkcyjnych w proponowanych obiektach, co pozwala metaforycznie odnieść się do roli i udziału stoczni w życiu społeczeństwa i podniesienia stoczni, zakorzenionych w pamięci ogółu to rangi spektaklu. Pod tym względem w przyszłych działaniach projektowych należy zwrócić uwagę na propozycję ograniczenia uciążliwości – takich jak hałas, odpady na styku obu przestrzeni: produkcyjnej i publicznej.

### **4. Dominik Sędzicki, Maja Karoń – „GDAŃSK DŹWIGA OGRÓD”**

Praca prezentuje oryginalne podejście do ingerencji w przestrzeń stoczni. Ideą projektu jest stworzenie miejsca, które wzbogaci nadwodny, przemysłowy teren o znaczną powierzchnię zieleni. Aby nadać nowe znaczenie przekształcanej przestrzeni, Autorzy zaproponowali stworzenie obiektu, w którym funkcjom rekreacji, produkcji żywności i handlu towarzyszyć mają funkcje technologiczne, biurowe oraz funkcje kultury. Żurawie wykorzystywane wcześniej do montażu obiektów pływających, mają tu nowe przeznaczenie. Za ich pomocą unoszona jest projektowana, wielowarstwowa struktura. Jej organiczna forma ma służyć podkreśleniu obecności elementów przemysłowego

dziedzictwa. Interesującym rozwiązaniem jest stworzenie sposobności do odbioru przemysłowej przestrzeni i jej otoczenia z kilku perspektyw. Sprzyja temu umożliwienie przemieszczania się na różnych poziomach oraz zorganizowanie punktów widokowych w postaci tarasów, z których rozpościerają się widoki na wodę i miasto.

Kontynuując pracę nad projektem warto mieć na uwadze przyjęte przez Autorów założenie dotyczące uzyskania lekkiej w odbiorze formy, która pomimo proponowanej skali obiektu pozwoli podkreślić wyjątkowy charakter miejsca interwencji. Szczęólnego rozważenia wymaga przeznaczenie budynku Hali Traserni, w przypadku którego wprowadzona funkcja powinna służyć wyeksponowaniu i ochronie walorów przemysłowego dziedzictwa.

#### **5. Maria Jankowska – „NOWY DOK”**

Praca stanowi interesującą interpretację tożsamości przestrzeni stoczni, jej historii i dziedzictwa materialnego, które stanowią obiekty przemysłowe oraz woda. Tożsamość stoczni budowali w dużej mierze działający w niej ludzie i ich potrzebom, widzianym przez pryzmat fizycznej obecności, tak w ludzkim ciele, jak i w środowisku je otaczającym, jest zadedykowana proponowana nowa forma przestrzeni mieszcząca aktywności rekreacyjne, sportowe i komercyjne. Dziedzictwo materialne wprzęgnięte jest w te zadania w nowych rolach – dźwigi manifestują swoją obecność poprzez koncentrowanie wokół siebie obiektów przeznaczonych na funkcje obywatelskie, kulturowe i usługowe, stanowiąc oprócz tego w ramach koncepcji stelaże dla roślinności czy maszty oświetleniowe. Trasernia jest przeznaczona na sensorium, jedna z pochylni ma być zbiornikiem wodnym. Nowe kubatury niezwiązane z dźwigami respektują wiodącą rolę wody na tym terenie oferując wolne partery i nawiązując do punktowego styku dźwigów z terenem. W dalszym rozwoju projektu należy podtrzymać zarysowane kierunki i je rozwinąć, utrzymując ideę etapowania nowego zagospodarowania tego terenu, jak też osvajania mieszkańców miasta z jego nową obecnością. Warto też zwrócić uwagę na nowo powstały water front, dbając o jego czytelność i spójność.

Dziękujemy wszystkim uczestnikom konkursu oraz „Warsztatów z Mentorem” za wspaniałe projekty.

Finalistom serdecznie gratulujemy!